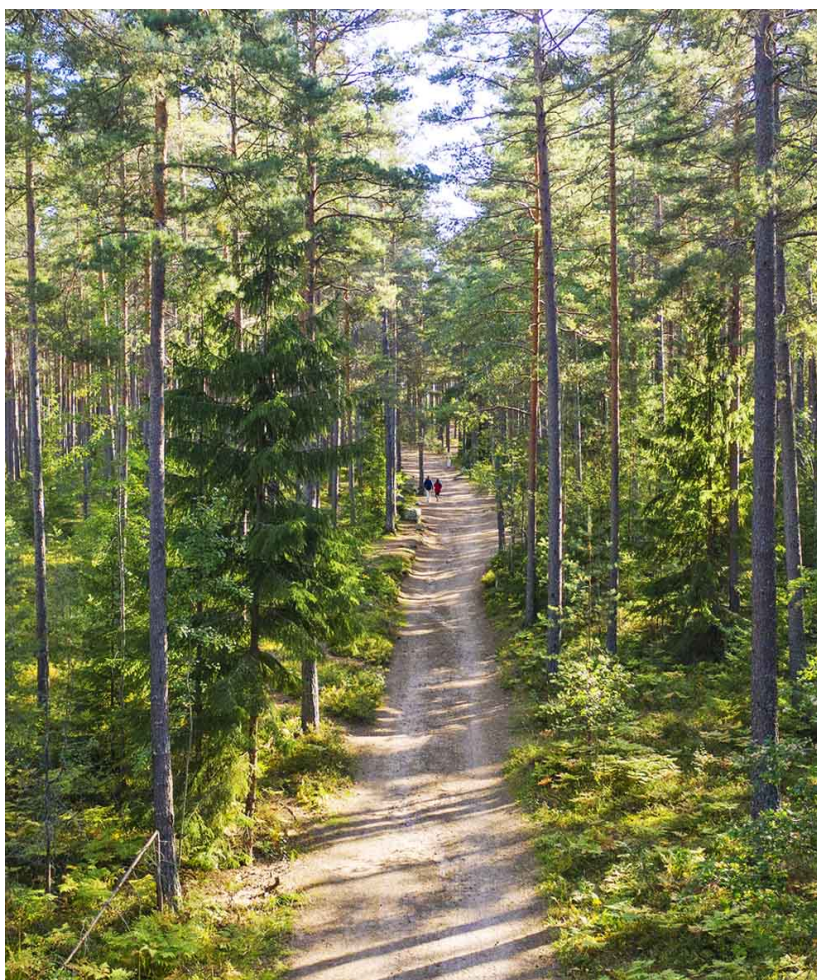

Ramärende – Utgångpunkter för nämndernas förslag till mål och budget 2022–2024

Innehåll

Ramärende – Utgångspunkter för nämndernas förslag till Mål och budget 2022–2024	1
1 Mål och budget – ramärendet.....	4
1.1 Syfte med ramärendet.....	4
2 Så styrs Nacka kommun	4
2.1 God ekonomisk hushållning.....	5
2.1.1 Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå	5
2.1.2 Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå.....	6
2.1.3 Hög självfinansieringsgrad av investeringar.....	6
3 Förutsättningar i omvärlden inför 2022-2024	7
3.1 Stark återhämtning av svensk ekonomi under 2022-2024	8
3.1.1 Tecken på ökade aktiviteter i ekonomin.....	8
3.1.2 Bättre stämningsläge i svensk ekonomi men fortfarande tufft för delar av tjänstesektorn.....	8
3.1.3 Viss återhämtning på arbetsmarknaden men fortsatt hög arbetslöshet.....	9
3.1.4 Konsumtionen driver på tillväxten.....	9
3.1.5 Högre inflation men oförändrad reporänta	9
3.1.6 Risker	10
3.2 Kommunernas ekonomi – försiktig optimism	10
3.2.1 Klar förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021-2022	10
3.2.2 Fortsatt hög investeringstakt.....	11
4 Pågående utredningar och dess effekter.....	12
4.1 Utredning om en mer likvärdig skola.....	12
4.2 Utredning om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner.....	12
4.3 Utredning som ser över det kommunalekonomiska utjämningsystemet.....	12
5 Kommunens utgångsläge.....	13
5.1 Bostadsbyggande	13
5.2 Befolkningsprognos	14
5.3 Bokslut 2020 och prognos 2021	16
5.3.1 Starkt resultat för 2020.....	16
5.3.2 T1 prognosen för 2021 bättre än budget trots finansieringen av tunnelbanan	
16	
5.4 God ekonomisk hushållning framåt.....	17

5.4.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	17
5.4.2	Ekonomi i balans på alla nivåer.....	17
6	Ekonomiska ramar 2022-2024 Nacka kommun.....	18
6.1	Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag.....	19
6.1.1	Skatteintäkter.....	20
6.1.2	Kommunalekonomisk utjämning.....	21
6.1.3	Generella statsbidrag.....	21
6.1.4	Fastighetsavgiften.....	21
6.2	Finansiella intäkter och kostnader och övergripande verksamhet.....	22
6.2.1	Finansiella intäkter och kostnader.....	22
6.2.2	Övergripande verksamhet.....	23
6.2.3	Tunnelbana.....	24
7	Ekonomiska förutsättningar för nämnderna.....	24
7.1	Pris och lönekompensation.....	25
7.2	Personalomkostnadspålägg.....	25
7.3	Internräntan.....	26
7.4	Räntepåslag.....	26
7.5	Ny hyresmodell.....	26
7.6	Internprissättning.....	26
7.6.1	Styckpris.....	27
7.6.2	Timpris.....	27
7.6.3	Fast pris.....	27
7.6.4	Anslag - finansiering av kommungemensamma tjänster.....	28
7.7	Återställande av resultat.....	28
8	Förslag till ramar för nämnderna.....	28
8.1	Tekniska justeringar.....	29
8.1.1	Kommunstyrelsen ökar med 7,7 miljoner kronor.....	29
8.1.2	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden minskar med 0,3 miljoner kronor.....	29
8.1.3	Natur- och trafiknämnden ökar med 0,3 miljoner kronor.....	29
9	Kommunens kommande investeringar under perioden 2021-2024.....	30
10	Utblick 2040 och långtidsprognos.....	30
	Tidplan för nämndernas fortsatta arbete.....	31

I Mål och budget – ramärendet

I.1 Syfte med ramärendet

I ramärendet planeras och beräknas Nacka kommuns ekonomiska förutsättningar för de tre kommande åren. Bedömningar av storleken på kommunens intäkter respektive kostnader under budgetperioden ligger till grund för ramärendet. En viktig bas för såväl intäkter som kostnader är befolkningsutvecklingen. Ramärendet baseras på kommunens senaste befolkningsprognos som är framtagen i mars 2021. I bedömningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognoser om utveckling av bland annat ekonomi, befolkning och arbetade timmar i riket ett viktigt underlag. Det är främst befolkningsprognos, skatteprognos och ett resultatmål motsvarande två procent av skattenettet som skapar förutsättningar för ekonomiska ramar för nämnderna.

De förändringar som beaktas i ramärendet, i vanliga fall, är främst de som beror på volymutveckling, det vill säga att det blir fler eller färre deltagande personer i respektive verksamhet utifrån den prognostiserade befolkningsutvecklingen. År 2020 var ett exceptionellt år då coronapandemin drabbade världen på många sätt och de ekonomiska prognoserna fluktuerade enormt. I och med storskaliga vaccinationsprogram ser det ekonomiska läget nu ljusare ut och prognoserna visar på återhämtning i ekonomin. Dock är osäkerheten fortfarande stor både i omvärlden och i kommunens egna verksamheter. De förutsättningar som ligger till grund för ramärendet kan komma att ändras under innevarande år och därför föreslås avvaktan med volymjusteringar för 2022-2024 till höstens budgetprocess med undantag för mindre tekniska justeringar.

I ramärendet ger kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna. Utifrån nämndernas förslag till mål och budget tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för Nacka kommun i oktober. Beslut om mål och budget för de kommande tre åren tas slutligen av kommunfullmäktige i november.

2 Så styrs Nacka kommun

Nacka kommuns styrmodell består av fem olika delar; vision, grundläggande värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper. Styrmodellen är oförändrad sedan Mål och budget 2021-2023 och ligger till grund för all planering även i budgetarbetet för 2022-2024¹.

Den politiska viljeinriktningen som anges i alliansens majoritetsprogram består av fyra prioriterade områden: Stadsbyggande i takt med medborgare och miljö, Miljösmart kommun, Fler jobb i snabb etablering och Ekonomi i balans och effektiv styrning. Dessa områden berör och involverar hela kommunen och är också oförändrade sedan Mål och budget 2021-2023.²

¹ För utförlig beskrivning av Nacka kommuns styrmodell se Mål och budget 2021-2023

² För utförlig beskrivning av Alliansens politiska inriktning 2019-2022 se bilaga 7 i Mål och budget 2021-2023

2.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ange mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar.

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning använder Nacka kommun fyra finansiella indikatorer. Inför Mål och budget 2022-2024 föreslås kommunfullmäktige att fatta beslut om dessa med vissa justeringar i de två första indikatorerna från föregående års budget.

Finansiella indikatorer	Rambudgetbudget 2022
Resultatöverskott >2 procent	5,8 procent*
Soliditeten ska överstiga 50 procent	57 procent*
Stadsutveckling ska vara självfinansierad över en femårsperiod	uppnås ej
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent	100 procent

* *exklusive volymjusteringar*

Tabell: *Finansiella resultatindikatorer 2022*

Här följer en beskrivning av respektive indikator.

2.1.1 Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatöverskottet uttrycks i procent där resultatet ställs i proportion till det så kallade skattenettot, vilket är en summa av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag. Resultatöverskottet ska uppgå till minst 2 procent av skattenettot.

Tidigare har resultatöverskottet mätts utifrån balanskravsresultatet. Balanskravsresultatet har tidigare definierats utifrån årets resultat i resultaträkningen rensat från reavinster. Med anledning av nya redovisningsregler dras inte alla typer av reavinster bort från balanskravsresultatet vilket gör att det kan bli missvisande att ha balanskravsresultatet som ett styrmål. Därför föreslås istället att resultatkravet ska mätas utifrån resultatet efter jämförelsestörande poster. I jämförelsestörande poster ingår alla typer av intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Resultat efter jämförelsestörande poster ger en mer rättvis bild av hur kommunen klarar att finansiera ordinarie verksamhet över tid.

Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på faktorer som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en

tillräckligt hög resultatnivå i budgeten för att klara svängningar i ekonomin, såsom exempelvis i form av förändringar i skatteintäkter eller oväntade händelser som en pandemi. Resultatöverskottet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatöverskottet är en avvägning. Dagens behov ska kunna tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta nuvarande dagens invånare i Nacka.

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster för 2022 är i ramärendet budgeterat till 358,7 miljoner kronor. Det överskrider målet om 2 procent, men i ärendet är inga tillkommande volymer för 2022 utdelade till nämnderna. För att uppnå minst 2 procent av skatteintäkterna krävs ett resultat på minst 122,8 miljoner kronor. Utrymmet för volymökningar, eventuella pris- och lönejusteringar och satsningar uppgår således i dagsläget till 235,9 miljoner kronor.

2.1.2 Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Nyckeltalets utveckling har en stark koppling till resultatet och självfinansieringsgraden av investeringar.

Tidigare har målet för soliditeten varit att den ska stärkas över tid. Enligt bokslut 2020 uppmättes soliditeten till 49 procent, vilket är en tillräcklig nivå för en stabil ekonomi. Då soliditeten befinner sig på en bra nivå i dagsläget och kommunen står inför en period av ökade investeringar finns inget behov av ständigt ökande soliditet. Därför föreslås att soliditetsmålet istället ändras till att soliditeten ska överstiga 50 procent.

I förslaget till budget 2022 beräknas soliditeten till 57 procent. Här måste beaktas att inga kostnader för volymförändringar är medräknade vilket påverkar det egna kapitalet som i sin tur påverkar soliditeten. Soliditeten ligger dock så pass högt över målet att om övriga ekonomiska förutsättningar inte ändras drastiskt finns det gott om utrymme för volymjusteringar för att ändå kunna upprätthålla soliditetsmålet. Med ansvarsförbindelsen för pensioner blir soliditeten 48 procent.

2.1.3 Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden har delats in i två delar:

1. Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod

Självfinansiering innebär att inkomster är minst lika stora som utgifter. Uppföljningen ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte i enskilda projekt. Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i ekonomisk balans för perioden 2021–2025, det vill säga över femårsperioder. I resultatet får reavinsterna från exempelvis försäljning av mark räknas med. Med över tid menas en femårsperiod.

Prognosen baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget på att stadsutvecklingsprojekten inte är i balans för hela perioden 2016–2030. Prognoser har gjorts

för dessa tre femårsperioder. Arbete pågår med att få balans i stadsutvecklingen genom en robust genomförandeplanering.

2. Övriga investeringar ska vara självfinansierade till hälften

Övriga investeringar avser alla investeringar som kommunen genomför med undantag för stadsutvecklingsverksamheten. I övriga investeringar ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar som till exempel att bygga en skola som inte ligger inom exploateringsområdet. Med egna medel menas att pengarna kommer från ett positivt resultat, avskrivningar och försäljningar. I förslaget till budget 2022 i ramärendet kommer samtliga övriga investeringar finansieras med egna medel.

3 Förutsättningar i omvärlden inför 2022-2024

Sverige har under det första pandemiåret klarat sig bättre i jämförelse med många andra europeiska länder åtminstone mätt med utvecklingen hos bruttonationalprodukten (BNP). Enligt SCB:s uppgifter för nationalräkenskaperna minskade Sveriges BNP med 2,8 procent 2020. Euroområdet BNP minskade i fjol med 6,6 procent, så Sverige klarade sig bra i internationell jämförelse. SKR:s prognos för 2021 pekar mot stark återhämtning, och även 2022 räknar SKR med hög tillväxt, såväl för BNP som för sysselsättningen. Enligt SKR följer därefter flera år av obruten konjunkturuppgång. Trots återhämtningen förväntas andelen arbetslösa under de närmaste åren kvarstå på högre nivåer än de som gällde före pandemin.

Procentuell förändring om inte annat anges

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	1,4	-3,1	3,2	3,5	1,9	2,0
Sysselsättning, timmar*	-0,3	-3,8	1,8	2,4	0,9	0,7
Relativ arbetslöshet, procent**	7,1 (6,8)	8,6 (8,3)	8,8	8,1	7,8	7,5
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	5,0	1,5	2,2	2,4	2,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,1	2,6	2,2	2,4	2,4
Inflation, KPIF	1,7	0,5	1,8	1,4	1,8	2,0
Inflation, KPI	1,8	0,5	1,6	1,5	2,1	2,4
Befolkning, 15-74 år***	0,7	0,4	0,2	0,4	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerat.

**Prognos och framskrivning åren 2021-2024 baseras på data enligt AKU-utfall januari-februari 2021. Definitions- och metodändringar i AKU medför tidsseriebrott, för bland annat sysselsättning och arbetskraften – varför data före/efter januari 2021 ej är jämförbara. Med syfte att ge bättre jämförbarhet visas ovan andelen arbetslösa 2019 och 2020 som ungefärligen torde ha gällt när effekten av statistikförändringarna beaktas. Andelen arbetslösa skulle då ha varit något högre; de officiella utfallen 2019-2020 ges i parenteser i tabellen.

*** Kalkylerna är baserad på den befolkningsprognos som SCB publicerade 8 april 2020. Den nya befolkningsprognos som publicerades 28 april 2021 har ej kunnat beaktas.

Tabell: Nyckeltal svensk ekonomi, Källa: SKR cirkulär 21:20

3.1 Stark återhämtning av svensk ekonomi under 2022-2024

Under årets första kvartal har den ekonomiska återhämtningen varit starkt och är i många avseenden tillbaka på förkrisnivå. Enligt SCB:s senaste månadsöversikt (mars 2021) ökade den säsongsrensade BNP i mars med 2,1 procent jämfört med februari. Jämfört med mars 2020 ökade BNP med 3,5 procent, kalenderkorrigerat. Uppgången i mars innebar att BNP var tillbaka på nivåerna innan pandemin. Detta trots att smittspridningen ökade under månaden, om än med stora regionala skillnader, och de hårdare restriktionerna sedan tidigare lag kvar. BNP:s utveckling under första kvartalet är oförändrad jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Dock var det ett klart bättre utfall än under både andra, tredje och fjärde kvartalet i fjol då BNP-nivån var klart lägre än ett år tidigare. Även i ett internationellt perspektiv stod sig svensk ekonomi stark under inledningen av 2021. Jämfört med andra länder i Europa hade Sverige högst tillväxt första kvartalet i säsongsrensade tal.

3.1.1 Tecken på ökade aktiviteter i ekonomin

Den ekonomiska aktiviteten har varit stark i synnerhet vad beträffar utrikeshandeln och den inhemska konsumtionen. I början på året var såväl exporten som importen tillbaka på förkrisnivåerna och uppgångarna fortsatte i mars.

Utgifterna för transporter och inköp av bilar har ökat stadigt sedan årsskiftet och bidragit till den tydliga uppgången i hushållskonsumtionen under årets första kvartal. Hushållen har också lagt mer pengar på möbler och inredning.

Ökat hemarbete och rekommendationer om att begränsa de fysiska mötena har samtidigt lett till att annan konsumtion fått stå tillbaka under pandemin. Under både första och andra vågen drabbades särskilt restauranger och hotell hårt och mönstret verkar upprepas. Efter en återhämtning i januari och februari minskade konsumtionen av hotell- och restaurangtjänster på nytt när tredje vågens smittspridning tog fart i mars.

3.1.2 Bättre stämningläge i svensk ekonomi men fortfarande tufft för delar av tjänstesektorn

Konjunkturinstitutets barometer som är ett brett mått på stämningläget i svensk ekonomi, ökade starkt i april. I näringslivet uppvisar framförallt detaljhandeln tillsammans med tillverkningsindustrin och tjänstesektorn det starkaste läget. Inom tjänstesektorn är det framförallt datakonsulter, juridiska och ekonomiska konsulter samt bemanningsföretag som är mycket optimistiska. Andra delbranscher har drabbats hårt av myndigheternas restriktioner för att minska smittspridningen, inte minst hotell- och restaurangbranschen samt transporter. För dessa branscher är produktionen alltför nedtryckt och kommer under ännu en tid att vänta på en klar återhämtning. Uthålligheten hos företagen inom vissa servicebranscher prövas kraftigt.

Även bygg- och anläggningsverksamheten visar på en uppgång. Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar för första gången på länge om ökat byggande. Uppgången beror på att byggandet nu även ökat bland husbyggarna. Hushållens förtroende för såväl landets som den egna ekonomin ökade också kraftigt i april.

3.1.3 Viss återhämtning på arbetsmarknaden men fortsatt hög arbetslöshet

De ekonomiska effekterna av pandemin syns tydligast på arbetsmarknaden. SKR nämner i sin senaste ekonomirapport en fas av uppsnabbad strukturomvandling; något som antas utgöra en global trend. Scenariot räknar därmed inte med en återgång till läget före pandemin, som präglades av en flerårig trend av oväntat stark sysselsättning. Många av de arbetstillfällen som tappas i pandemins fotsår antas att inte komma tillbaka när efterfrågan återhämtat sig.

Under första kvartalet 2021 uppgick arbetslösheten till 9 procent (SCB). Det är också allt mer sannolikt att arbetslösheten kommer att öka under sommaren. I nuläget stiger antalet långtidsarbetslösa. Den uppenbara risken är att denna grupp växer och att tudelningen ökar än mer, samtidigt som kompetensbristen består, eller till och med växer. Detta framstår som en stor utmaning. SKR:s prognos för året är att arbetslösheten förväntas ligga på 8,8 procent i år (9,1 procent i mars). Även om antalet jobb bedöms stiga i år och nästa år, beräknas återgången till den sysselsättningsgrad som gällde före pandemin dröja ytterligare. SKR antar därmed att andelen arbetslösa kvarstår på förhöjda nivåer, trots konjunkturuppgången de kommande åren.

I hög grad kommer återhämtningen på arbetsmarknaden att bygga på en stigande medelarbetstid, fler arbetade timmar per person i arbete. Det följer dels av förväntat lägre sjukfrånvaro 2021 (jämfört med 2020), men framförallt väntas i år och nästa år en stor minskning av antalet korttidspermitterade personer. Stigande produktion under 2021 och 2022 kommer alltså bygga på att allt fler går upp till normal arbetstid.

3.1.4 Konsumtionen driver på tillväxten

Den ekonomiska tillväxten antas skjuta fart under andra halvåret i år i takt med att vaccinationerna ökar, sjukdomsfallen minskar och restriktionerna avvecklas. SKR:s prognos förväntar sig i regel att den ekonomiska tillväxten återhämtar sig mycket snabbt redan i år. Enligt SKR väntas BNP öka med cirka 3,2 procent 2021. Ökningen i produktionsvolymen kommer att accelerera 2022. Därefter kommer tillväxten att motsvara den normala trendtillväxten.

En drivkraft för tillväxt i år och de närmaste åren är den privata konsumtionen. Även exportefterfrågan på varor ökar. För återhämtningen av exporten har omfattande stimulanspaket i synnerhet i USA, men också i Europa sjuvänts. Företagens investeringsutsikter är för närvarande ljusare än på länge.

3.1.5 Högre inflation men oförändrad reporänta

2020 präglades av låg och mycket varierande inflation. Orsaken var bland annat stora svängningar i energipriserna och ändrade konsumtionsmönster under pandemin. Inflationen steg i början av innevarande år till följd av snabbt stigande energipriser. KPIF-inflationen var 2,5 procent i april (0,5 procent december 2020). Rensat för energipriser var inflationen 1,7 procent. Men även bortsett från energipriserna har inflationen varierat mycket mellan månaderna och sannolikt kommer detta att fortgå ännu en längre tid. Enligt Riksbanken väntas KPIF-inflationen variera mycket under de närmaste åren, mellan som lägst 0,8 procent och som högst 2,3 procent. Det dröjer tills i slutet av 2023 innan inflationen väntas

vara mer varaktigt nära målet på 2 procent. Riksbankens inflationsmål är att hålla inflationen mätt som KFIF kring 2 procent per år. På sitt senaste möte i april beslutade Riksbanken att lämna reporäntan oförändrad på noll procent och prognosen ligger på noll procent under hela perioden fram till och med 2024.

3.1.6 Risker

Den absolut största risken som kan förhindra prognoserna från att förverkligas är att smittläget inte förbättras under de närmaste månaderna trots att vaccinationerna ökar. Detta är möjligt till exempel när virusmutationer utvecklas och sprids i hela världen. I så fall är det inte heller möjligt till hösten att upphäva restriktionerna. Sannolikheten för denna risk ökar av att utvecklingsländerna har fått endast små mängder vaccin och att vaccinationerna i dessa länder ännu bara är i början. coronaviruset med dess olika varianter och åtgärderna för att bekämpa sjukdomen kommer finnas kvar, åtminstone i viss mån, under lång tid framöver.

3.2 Kommunernas ekonomi – försiktig optimism

Det finansiella resultatet i kommunsektorn stärktes kraftigt 2020. Ökade generella statsbidrag och att utvecklingen av skatteunderlaget blev bättre än väntat är en viktig förklaring till att 2020 slutade med att bli ett finansiellt rekordår för kommunerna. Kommunernas verksamhetskostnader blev också lägre än väntat under 2020, bland annat orsakad av en lägre efterfrågan och att pandemin tvingade stänga många verksamheter.

SKR:s prognos för 2021 och kalkyl för 2022-2024 visar på en förhållandevis stark skatteunderlagstillväxt för perioden 2021-2024 vilket gör att intäktsutvecklingen i kommunsektorn, trots en viss minskning av statsbidragen, ser god ut. De stora pandemirelaterade generella statsbidragen under 2020 ersätts av generella statsbidrag på ungefär samma nivå 2021. 2022 och 2023 görs nedtrappning på totalt drygt 8 miljarder kronor. Skatteintäkterna bedöms dock öka med 36 miljarder under dessa år, givet oförändrad skattesats. De stora riktade tillskotten för att hantera merkostnader kopplade till pandemin inom omsorg och sjuklöner under 2020 försvinner till största delen. Viss ersättning för sjuklönekostnader finns dock kvar, men minskningen motsvarar drygt 10 miljarder. Stora riktade tillskott inom äldreomsorgen, vuxenutbildningen och skolan gör dock att minskningen av de riktade statsbidragen mellan 2020 och 2021 inte blir så dramatisk, omkring 1,5 miljarder. Enligt SKR kommer resultatet att ligga högre än 3 procent av skatter och bidrag under 2021-2022. 2023 beräknas resultatet bli precis över 2 procent. Sammantaget innebär detta att kommunernas ekonomiska förutsättningar ser goda ut för perioden 2021-2023.

Kalkylen för 2024 är mycket osäker. Enligt SKR måste intäkter motsvarande 8 miljarder kronor skjutas till för att nå ett resultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag om inga effektiviseringar eller andra åtgärder vidtas. Skatteunderlagstillväxten antas bli lite svagare 2024.

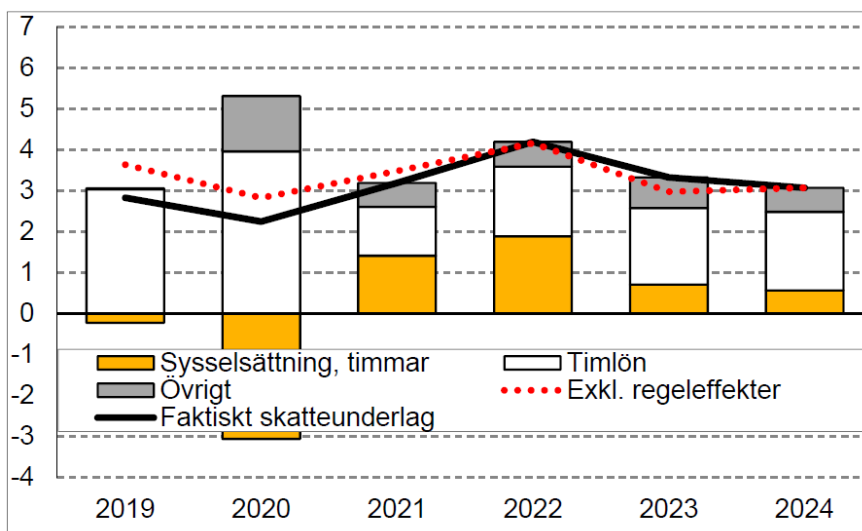
3.2.1 Klar förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021-2022

Pandemiåret 2020 visar den lägsta tillväxten av skatteunderlaget på 10 år. Förklaringen är att antalet sysselsatta minskade, en mindre andel av de sysselsatta arbetade (eftersom fler var permitterade) och den arbetade tiden per person minskade kraftigt. Det motverkas

visserligen av omfattande utbetalningar av permitteringslön, ökade inkomster från arbetslöshetsersättning och sjukpenning, till stor del en följd av pandemin och tillfälliga åtgärder som beslutats för att mildra effekterna av denna.

I SKR:s bedömning ökar lönesumman betydligt mer 2021 än 2020. Det beror främst på en tilltagande ökning av arbetade timmar under andra halvåret, tack vare minskad smittspridning och att en stor andel av befolkningen då bör vara vaccinerad. Inkomster från sjuk- och föräldrapenning börjar återgå till mer normala nivåer och indexeringen av pensionsinkomster blir lägre än 2020 men arbetslöshetsersättningarna fortsätter öka i snabb takt. Totaleffekten är en klar förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021.

För 2022 visar SKR:s beräkningar att skatteunderlagstillväxten tilltar till den historiska trenden, för att 2023 och 2024 åter falla tillbaka till lägre ökningstal. Beräkningarna bygger på att konjunkturen, efter 2021 stadigt förbättras med ihållande stor ökning av arbetade timmar, framförallt 2022. Därefter ökar arbetade timmar långsammare men ändå i relativt hög takt både 2023 och 2024, då arbetsmarknaden når konjunkturrell balans.

Källa: Skatteverket, SKR.

Diagram: Skatteunderlagstillväxten 2019-2024 och bidrag från vissa komponenter

3.2.2 Fortsatt hög investeringstakt

Investeringsbehovet i kommunerna är fortsatt stort och en stor majoritet av kommunerna vittnar om att pandemin inte kommer att påverka investeringarna under de närmaste åren. Enligt SKR beräknas kommunerna investera för cirka 75 miljarder kronor 2021. Det är samma nivå som 2020. Några kommuner har som ambition att tidigarelägga investeringar av konjunkturskäl, medan några ser att behoven av nya platser på äldreboenden nu skjuts på framtiden, men i den stora majoriteten av kommuner verkar pandemin inte påverkat de kortsiktiga investeringsplanerna. I vilken utsträckning en långsammare befolkningstillväxt kommer att spela roll för kommande investeringsbehov är ännu en öppen fråga.

4 Pågående utredningar och dess effekter

Nedan redovisas utredningar som kan komma att påverka förutsättningar för Nacka kommun.

4.1 Utredning om en mer likvärdig skola

Regeringen beslutade den 19 juli 2018 att uppdra åt en särskild utredare att analysera och föreslå åtgärder för att minska skolsegregationen och förbättra resurstilldelningen till förskoleklass och grundskola i syfte att öka likvärdigheten inom berörda skolformer. Den 27 april 2020 överlämnade utredningen om en mer likvärdig skola sitt betänkande till utbildningsministern.

4.2 Utredning om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

Den 3 september 2020 beslutade regeringen om en utredning som ska bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen (2017:725) utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Utredaren ska bl.a.

- föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade
- undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner, och
- föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Uppdraget ska redovisas senast den 24 september 2021.

4.3 Utredning som ser över det kommunalekonomiska utjämningsystemet

Riksdagen gjorde i december 2020 ett tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en utredning som ser över hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet med fokus på utveckling, tillväxt och likvärdig service i hela landet. Regeringen har ännu inte återkommit med direktiv till utredningen.

5 Kommunens utgångsläge

Under 2020 uppnådde Nacka kommun det starkaste ekonomiska resultatet någonsin. Även för 2021 beräknas kommunen få ett positivt resultat. Enligt SKR ser kommunernas förutsättningar goda ut för större delen av budgetperioden. Framför allt blir det en klar förbättring av skatteunderlagstillväxten. Trots den positiva bedömningen finns det risker framöver till följd av den pågående pandemin.

Nacka kommun står inför stora utmaningar. En framåtblick visar att kommunen fortsättningsvis behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Ökade avskrivningar och eventuella räntekostnader tillsammans med ökade volymer, kommer att påverka driftbudgeten framgent. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, är utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin. Därför kommer nämnderna och verksamheterna fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för god budgethållning kombinerat med fortsatt effektivisering.

5.1 Bostadsbyggande

Nacka är en attraktiv kommun att bo, verka och investera i med många olika områden och delmarknader. Tunnelbanan är en strategisk satsning som stärker hela kommunen, men särskilt utvecklingen av Nacka stad på västra Sicklaön där ett stort antal bostäder och många arbetsplatser kommer att utvecklas och etableras under den kommande 20-årsperioden.

Hur många bostäder som påbörjas och färdigställs följs kontinuerligt upp och utgör ett viktigt underlag i arbetet med befolknings- och behovsprognoser. En majoritet av de tillkommande bostäderna är kopplade till den pågående stadsutvecklingen, men bostäder tillkommer även kontinuerligt inom befintliga detaljplaner. Sedan 2014 har hittills cirka 7 800 bostäder påbörjats och 6 800 färdigställts i kommunen, varav det påbörjades 200 och färdigställdes drygt 300 nya bostäder under det första tertialet 2021.

Bostadsbyggandet har en bred geografisk spridning och under åren 2022–2024 beräknas cirka 3 500 nya bostäder tillkomma på olika platser i kommunen. På västra Sicklaön kommer bostäder främst färdigställas på Kvarnholmen, Nobelberget samt på Nya Gatan i centrala Nacka. I övriga Nacka förväntas bostäder tillkomma i bland annat Älta, Orminge och på Telegrafberget samt i Fisksätra.

Bostadsbyggandet och färdigställandet av bostäder har stor effekt på befolkningsutvecklingen.

5.2 Befolkningsprognos

Diagram: Antal invånare 2021-2040

Befolkningsprognos					Förändring antal personer per år						
Ålder	Utfall Prognos-->				Ålder	Utfall Prognos-->					
	2020	2021	2022	2023		2024	2020	2021	2022	2023	2024
0 år	1 209	1 230	1 255	1 291	1 358	0 år	-27	21	25	37	67
1-5 år	6 975	6 935	7 058	7 152	7 316	1-5 år	6	-40	123	94	164
6-9 år	6 055	6 051	6 057	6 089	6 171	6-9 år	-38	-4	6	31	82
10-12 år	4 775	4 677	4 638	4 680	4 738	10-12 år	-31	-98	-39	42	59
13-15 år	4 605	4 743	4 827	4 836	4 788	13-15 år	108	138	84	9	-48
16-18 år	4 295	4 406	4 525	4 635	4 799	16-18 år	244	111	119	111	163
19-24 år	6 118	6 307	6 583	6 958	7 266	19-24 år	-44	189	276	375	308
25-34 år	12 731	12 646	12 921	13 180	13 632	25-34 år	124	-85	275	259	452
35-49 år	23 311	23 221	23 385	23 637	24 085	35-49 år	270	-90	164	251	448
50-64 år	19 137	19 649	20 237	20 863	21 461	50-64 år	387	512	589	625	598
65-84 år	15 255	15 516	15 820	16 132	16 458	65-84 år	266	261	303	312	327
85- år	2 039	2 134	2 264	2 391	2 522	85- år	51	95	130	127	131
Totalt	106 505	107 514	109 569	111 844	114 593	Totalt	1 316	1 009	2 055	2 275	2 750

Tabell: Antal invånare 2020-2024 per åldersgrupp och förändring från föregående år

Vid årsskiftet 2020/2021 uppgick antalet Nackabor till 106 505, vilket är 1 316 fler än vid årsskiftet 2019/2020. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,3 procent vilket är förhållandevis lågt jämfört med tillväxttakten under den senaste femårsperioden. Den relativt låga tillväxttakten under 2020 var förväntad. Enligt den senaste befolkningsprognosen från mars 2021 väntas invånarantalet i slutet av 2021 vara 107 514. Det innebär en befolkningsökning på 1 009 personer under 2021 vilket motsvarar 1,0 procent. Under första tertialen 2021 ökade Nackas befolkning med 615 personer. Det kan jämföras med en ökning på 320 personer under samma period 2020. Om tillväxttakten från årets första tertial är ihållande kommer antalet Nackabor vid årets slut vara fler än vad nuvarande befolkningsprognos visar. Prognosen kommer att revideras i augusti 2021.

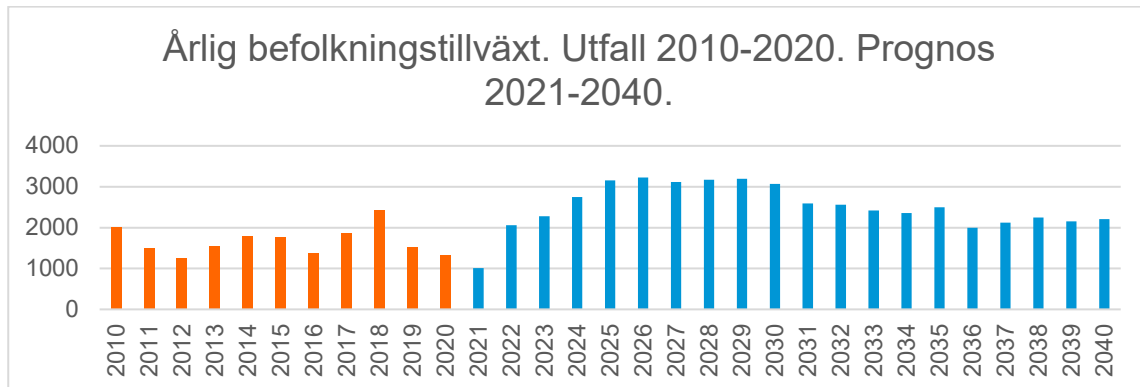

Diagram: Årlig befolkningstillväxt

Enligt befolkningsprognosen ska invånarantalet tillta successivt under budgetperioden men beräknas öka som kraftigast under åren 2025–2030. Under denna period ska det enligt bostadsbyggnadsprognosen årligen färdigställas cirka 1 400 bostäder. Under 2022 förväntas en befolkningstillväxt på 2 055 personer, motsvarande 1,9 procent.

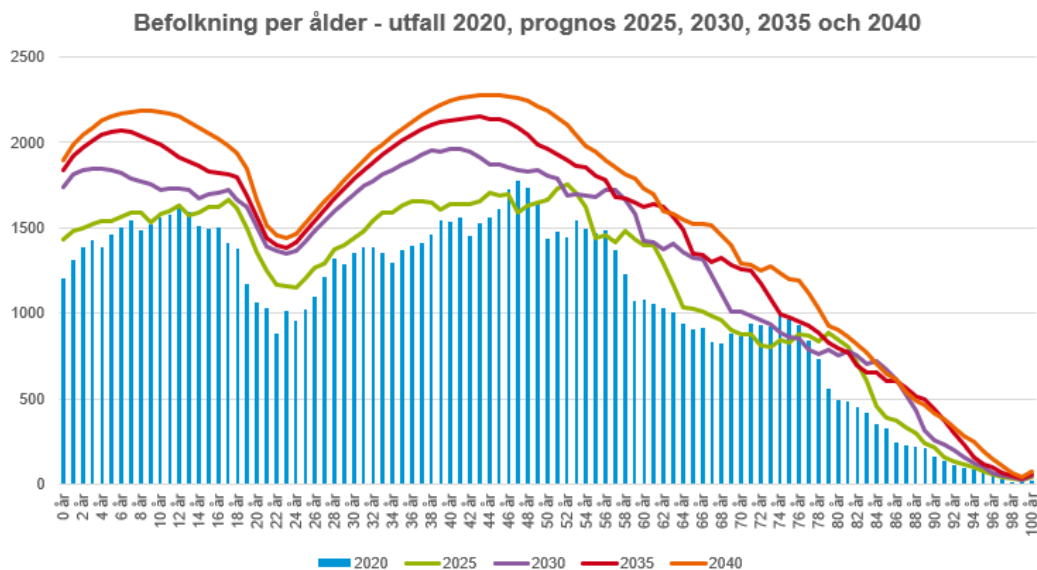

Diagram: Befolkningens åldersstruktur

Nacka är en relativt ung kommun. 2020 var medelåldern 39,3 år jämfört med rikets 41,4 år. Medelåldern i Stockholms län var 39,5 år. Nacka har en hög andel barnfamiljer jämfört med övriga riket vilket leder till en hög andel barn och en låg andel äldre personer. Prognosen visar att andelen barnfamiljer kommer vara stor under hela prognosperioden fram till 2040.

Nacka kommuns befolkningsprognos utförs av Sweco och uppdateras två gånger per år. I Mål och budget 2021-2023 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla arbetet med befolkningsprognoserna så att underlaget blir mer träffsäkert i att bedöma framtida behov av förskola, skola och äldreomsorg. Utvecklingsarbetet är i full gång och förhoppningen är att det ska få effekt redan i befolkningsprognosen hösten 2021.

5.3 Bokslut 2020 och prognos 2021

5.3.1 Starkt resultat för 2020

Bokslutet för 2020 visade att det samlade resultatet för kommunen blev klart mycket högre än det finansiella målet om ett resultatöverskott på minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatet enligt det lagstadgade balanskravet uppgick till 699 miljoner kronor eller 12 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag. Bidragande för resultatet 2020 har varit ökade statsbidrag, som följd av pandemin, reavinster och andra försäljningsintäkter. Kommunens resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 351 miljoner kronor och motsvarar 6 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta resultat visar resultatet i kommunens ”ordinarie” verksamhet och är det resultat som är viktigt för kommunens ekonomi långsiktigt.

Nämndernas samlade överskott uppgick till 121 miljoner kronor. Utöver en allmän återhållsamhet bedöms den volymminskning som skett inom många verksamheter, i spåren av pandemin, bidragit till att åtta av tio nämnder höll budget eller redovisade överskott.

Under 2020 fick Nacka kommun bibehålla det högsta ratingbetyget AAA/Stable av kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors för sin ekonomi och styrning. Soliditeten uppgick till 49 procent och var en förbättring från 2019 med 7 procentenheter. Det förklaras i huvudsak på det positiva resultatet inklusive realisationsvinster och andra markförsäljningsintäkter.

Investeringarna med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, var vid slutet av 2020 till 100 procent finansierade med egna medel, vilket är över målet på 50 procent och ger förutsättningar till fortsatta investeringar kommande år. Nettoinvesteringarna uppgick till 830 miljoner kronor. De största investeringarna gjordes inom gata, väg och park, stadsutveckling och skollokaler. Till de större pågående investeringarna under 2020 hör Orminge Centrum etapp 2, tillbyggnation av Boo Gård skola och Sigfridborgsskolan.

Under 2020 minskade låneskulden från 1 400 miljoner kronor till 1 350 miljoner kronor. Av kommunens upplåning är cirka 1 193 miljoner kronor utlånade till de kommunala bolagen och 157 miljoner kronor avser därmed kommunens egna upplåningsbehov.

5.3.2 TI prognosen för 2021 bättre än budget trots finansieringen av tunnelbanan

Kommunens samlade resultat för 2021 beräknas uppgå till 679,3 miljoner kronor, vilket är 45,1 miljoner kronor bättre än budget I prognosen finns fördryrningen av utbyggnaden av tunnelbanan med en kostnadsökning på 406,1 miljoner kronor men detta vägs till stor del upp av högre gåvor än budgeterat, främst från Tollare. Nämndernas samlade ekonomiska resultat för i år förväntas bli 23,1 miljoner kronor sämre än budget.

Störst underskott väntas kommunstyrelsen göra med 12,1 miljoner kronor jämfört med budget. Det beror främst på osäkerheten kring ersättningen för de merkostnader som orsakats av pandemin och drabbat samtliga affärsområden inom välfärd samhällsservice negativt.

Natur- och trafiknämnden lämnar också en negativ prognos på 10,0 miljoner kronor. Det förklaras i sin helhet på nya redovisningsprinciper gällande gatukostnadsersättningar och

investeringsbidrag, samt ändrade principer för avskrivningar. Övriga nämnder redovisar överskott eller nollresultat för året.

Utbildningsnämnder prognostiserar en negativ avvikelse på 4,5 miljoner kronor för helåret. Det beror i huvudsak på att fler elever förväntas gå i gymnasieskolan i höst än budgeterat samt att extrakostnaden för elever i små undervisningsgrupper inte var beaktade i årets budget.

Övriga nämnder redovisar överskott eller nollresultat för året.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning väntas sammantaget bli 132,3 miljoner kronor bättre än budget. Det beror främst på en snabbare ekonomisk återhämtning från pandemin i slutet av 2021 än bedömningen då budgeten beslutades.

Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster prognostiseras till 235 miljoner kronor. Detta resultat visar resultatet i kommunens ”ordinarie” verksamhet och är det resultat som är viktigt för kommunens ekonomi långsiktigt.

Kommunens låneskuld uppgick till 1 350 miljoner kronor vid utgången av första tertiet i år. Vid utgången av 2021 väntas låneskulden vara oförändrad. Den relativt låga låneskulden skapar goda förutsättningar inför framtiden, då fortsatta investeringsbehov medför att lånebehovet förväntas öka.

För år 2021 prognostiserar nämnderna en investeringsvolym (netto) på 1 185,6 miljoner kronor.

5.4 God ekonomisk hushållning framåt

5.4.1 Maximalt värde för skattepengarna

Målet Maximalt värde för skattepengarna ska fortsättningsvis vara i fokus. Kvaliteten på kommunens välfärdstjänster och service ska även i framtiden vara hög. Tjänster och service ska erbjudas Nackaborna till lägsta möjliga skattenivå och konkurrenskraftiga avgifter. Arbetet med att få en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet ska fortsätta. Nacka kommun ska även fortsättningsvis attrahera tillräckligt många nya invånare så att skatteintäkterna ökar i tillräcklig omfattning när behoven av välfärdstjänster och service växer.

5.4.2 Ekonomi i balans på alla nivåer

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet inom givna budgetramar. En bibehållen ekonomi i balans är en viktig förutsättning för att Nacka ska klara den planerade tillväxten. I det ingår att årligen klara det finansiella resultatkravet på minst 2 procent av skattenettet över tid. Det blir därmed viktigt att intäkter och kostnader anpassas så att resultatkravet över tid kan uppnås. För att klara den långsiktiga ekonomin behöver budgethållning med fortsatt god budgetdisciplin vara i fokus.

Utmaningen framöver är att bibehålla nuvarande positiva resultat. Det förutsätter en ekonomi i balans på alla nivåer i kommunen. Nämndernas verksamhet måste bedrivas inom de ekonomiska ramar och mål som är beslutade. Alla nämnder har ett ansvar för att säkerställa att kommunen uppnår en långsiktigt god ekonomisk hushållning. En stark

ekonomi för kommunen som helhet ger större möjligheter att hantera osäkerhetsfaktorer som ändrade skatteintäktsprognoser eller framtida utmaningar som pensionsåtaganden, förändrade statsbidrag eller ökade investeringsbehov.

6 Ekonomiska ramar 2022-2024 Nacka kommun

Sammanfattningsvis ser de ekonomiska förutsättningarna för Nacka kommun för perioden 2022-2024 bra ut i dagsläget. Återhämtningen för samhällsekonomin efter coronapandemin prognostiseras gå snabbt med start redan hösten 2021 vilket föranleder en god utveckling av skatteintäkterna. Dock råder fortfarande större osäkerhet i prognoserna än normalt på grund av osäkerheten i pandemins utveckling. Avgörande för utvecklingen i så väl samhällsekonomin som ekonomin i kommunens egna verksamheter är hur pandemin fortskrider så som smittspridning, vaccinering och nivån på restriktioner i samhället. De förutsättningar som ligger till grund för ramärendet kan komma att ändras under innevarande år och därför föreslås att avvakta med volymjusteringar för 2022-2024 till höstens budgetprocess med undantag för mindre tekniska justeringar.

Driftsbudget	Utfall	Budget	Prognos	Rambudget	Plan	Plan
Mnkr	2020	2021	2021	2022	2023	2024
Kommunstyrelsen	-137,0	-185,4	-197,5	-193,1	-188,6	-193,1
Arbets- och företagsnämnden	-197,0	-222,0	-218,0	-222,0	-222,0	-222,0
Fritidsnämnden	-160,0	-155,5	-156,0	-155,5	-155,5	-155,5
Kulturnämnden	-143,0	-141,0	-141,0	-141,0	-141,0	-141,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32,0	-39,3	-39,3	-39,0	-39,0	-39,0
Natur- och trafiknämnden	-284,0	-312,1	-322,2	-312,4	-312,4	-312,4
Socialnämnden	-848,0	-898,7	-898,7	-898,7	-898,7	-898,7
Utbildningsnämnden	-2 881,0	-2 960,1	-2 964,6	-2 960,1	-2 960,1	-2 960,1
Äldrenämnden	-813,0	-866,2	-866,2	-866,2	-866,2	-866,2
Överförmyndarnämnden	-8,0	-7,9	-8,0	-7,9	-7,9	-7,9
Summa nämnder	-5 503	-5 788,3	-5 811,4	-5 796,0	-5 791,5	-5 796,0
Tunnelbanan	-78,0	-26,1	-432,2	-18,2	-21,8	-23,6
Övergripande verksamhet	394,0	588,4	949,5	723,2	271,3	756,0
Redovisas på finansiella poster	75,0	23,1	40,7	15,2	18,8	20,6
Verksamhetens nettokostnader	-5 112	-5 202,9	-5 253,4	-5 075,7	-5 523,1	-5 043,0

Tabell: Driftsbudget 2020-2024

Resultaträkning	Utfall	Budget	Prognos	Rambudget	Plan	Plan
Mnkr	2020	2021	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter	2 020	1 674,3	2 118,4	1 688,4	1 839,0	1 661,5
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-6 872	-6 573,4	-7 070,9	-6 447,7	-7 022,6	-6 344,9
Avskrivningar	-260	-303,8	-300,9	-316,4	-339,5	-359,6
Verksamhetens nettokostnader	-5 112	-5 202,9	-5 253,4	-5 075,7	-5 523,1	-5 043,0
Skatteintäkter	5 665,0	5 838,3	5 970,6	6 253,2	6 484,3	6 725,4
Inkomstutjämning	-536,0	-634,6	-635,7	-685,5	-662,2	-633,6
Kostnadsutjämning	299,0	275,7	274,0	284,3	318,6	332,7
LSS-utjämning	-125,0	-133,3	-133,3	-131,8	-134,1	-136,9
Regleringsavgift/bidrag	108,0	316,6	315,6	249,1	173,7	150,6
Införandebidrag	38,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella statsbidrag	213,0	43,0	12,3	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	164,0	169,3	168,0	172,7	172,7	172,7
Verksamhetens resultat	714,0	672,1	718,2	1 066,3	829,8	1 568,0
Finansiella intäkter	38	30,4	34,2	23,9	27,9	34,6
Finansiella kostnader	-72	-67,9	-73,1	-56,5	-80,1	-108,8
Resultat efter finansiella poster	680,0	634,6	679,3	1 033,7	777,7	1 493,7
Extraordinära poster (netto)						
Årets resultat	680,0	634,6	679,3	1 033,7	777,7	1 493,7
justering jämförelsestörande poster		-510,7	-444,3	-675,0	-217,2	-700,0
Resultat efter jämförelsestörande poster		123,9	235,0	358,7	560,5	793,7
Målnivå				122,8	127,1	132,2
Utrymme				235,9	433,4	661,5

Tabell: Resultaträkning 2020-2024

Årets resultat i rambudget 2022 uppgår till 1 033,7 miljoner kronor och resultat efter jämförelsestörande poster uppgår till 358,9 miljoner kronor exklusive volymjusteringar. För att uppnå målsättningen om ett resultat som uppgår till minst 2 procent av skatteintäkterna behöver kommunen uppvisa ett resultat efter jämförelsestörande poster på 122,8 miljoner kronor. Förutsatt att prognoserna för övriga ekonomiska förutsättningar är oförändrade inför hösten arbete med mål och budget finns ett utrymme på 235,9 miljoner kronor till volymjusteringar, kompensation för pris- och löneökningar, satsningar och besparingar.

6.1 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag utgör tillsammans kommunens skattenetto.

Skatteprognosen som ligger till grund för ramärendet baseras på SKRs prognos från april 2021. Trots ett något stabilare ekonomiskt läge än 2020 råder fortfarande större osäkerhet än vanligt i prognosen. Avgörande för den ekonomiska utvecklingen och skatteunderlagstillväxten är hur coronapandemin utvecklas i världen och Sverige, dels utvecklingen av smittspridningen och vaccinering, dels vilka restriktioner som kommer råda framöver.

Skattenetto	Utfall	Budget	Prognos	Rambudget	Plan	Plan
Mnkr	2020	2021	2021	2022	2023	2024
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 665,5	5 838,3	5 970,6	6 253,2	6 484,3	6 725,4
Generella statsbidrag och utjämning	160,7	36,7	1,0	-111,2	-131,3	-114,4
Inkomstutjämning	-536,2	-634,6	-635,7	-685,5	-662,2	-633,6
Kostnadsutjämning	299,3	275,7	274,0	284,3	318,6	332,7
Införandebidrag	107,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	38,5	316,6	315,6	249,1	173,7	150,6
LSS	-125,4	-133,3	-133,3	-131,8	-134,1	-136,9
Övriga generella statsbidrag	163,8	43,0	12,3			
Fastighetsavgift	213,1	169,3	168,0	172,7	172,7	172,7
Summa skattenetto	5826,1	5875,0	5971,6	6142,0	6353,0	6611,0

Tabell: Kommunens skattenetto 2020-2024, miljoner kronor

Skattenettoprognosen för 2022 beräknas till 6 142,0 miljoner kronor, vilket är en ökning med 170,4 miljoner kronor eller 2,9 procent jämfört med prognos 2021.

Prognosen är baserad på oförändrad skattesats om 18,23. Skatteintäkter, det kommunala utjämningsystemet och generella statsbidrag är prognostiserade utifrån invånarantalet i kommunen den första november föregående år. Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden i Nacka att uppgå till 107 346 invånare den 1 november 2021, vilket är 1 177 invånare fler än motsvarande tidpunkt 2020. Beräkningarna för 2023 och 2024 är baserade på 109 226 respektive 111 464 invånare.

6.1.1 Skatteintäkter

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak, cirka 80 procent, av skatteintäkter. Personer med förvärvsinkomst betalar kommunal skatt till kommunen och regionen där de är folkbokförda. Kommunens skattesats beräknas vara oförändrad vilket innebär att invånarna betalar 18,23 kronor i skatt per intjänad hundralapp. Kommunens skattesats är en av de lägsta i landet.

De kommunala skatteintäkterna är främst beroende av kommunens folkmängd och av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet. Nackas skatteintäkter inklusive avräkningen prognostiseras till 6 253,2 miljoner kronor 2022. Det är en ökning från 2021 med 4,7 procent jämfört med skatteintäkterna för 2021.

6.1.2 Kommunalekonomisk utjämning

Sveriges kommuner har inte samma förutsättningar att bedriva verksamhet. Det beror till exempel på skillnader avseende individernas bakgrund, beskattningsbara inkomsten, åldersstruktur, socioekonomi och geografin. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att kommuninvånarna, oavsett var man bor, ska ha samma möjlighet till kommunal service. Avsikten är att skillnader i kommunalskatt i stort ska spegla skillnader i effektivitet, service och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Utjämningsystemet består av tre olika delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som i sig består av flera olika delmodeller) och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Sammantaget är Nacka kommun en av få kommuner i landet som är nettobidragsgivare i utjämningsystemet. Kommunen betalar en avgift i inkomstutjämningen och LSS-utjämningen, men erhåller en kompensation i kostnadsutjämningen och regleringsbidrag. Den sammantagna effekten av det kommunalekonomiska utjämningsystemet ger en nettokostnad för kommunen på 283,9 miljoner kronor.

6.1.3 Generella statsbidrag

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan. Flera nya statsbidrag beslutades under 2020 med anledning av coronapandemin. En del av de statsbidrag som tilldelas kommunerna 2020 upphör 2021 medan de som tilldelas som ett permanent tillskott fördelas via regleringsposten.

6.1.4 Fastighetsavgiften

Fastighetsskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes av en kommunal fastighetsavgift. Intäkten för fastighetsavgiften i Nacka kommun förväntas uppgå till 172 miljoner kronor per år för planperioden 2022-2024.

6.2 Finansiella intäkter och kostnader och övergripande verksamhet

6.2.1 Finansiella intäkter och kostnader

Finansnetto	Budget	Rambudget	Plan	Plan
Mnkr	2021	2022	2023	2024
Finansiella intäkter	30,4	23,9	27,9	34,6
Ränta på lån till koncernen	10,9	12,7	16,7	23,3
Koncernbidrag till Nacka stadshus AB från Nacka Energi AB	26,8	16,8	16,8	16,8
Avgår ej utdeln.bart fr Nacka Stadshus AB	-10,0	-8,0	-8,0	-8,0
Försäljning bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	2,7	2,4	2,4	2,4
Finansiella kostnader	-67,9	-56,5	-80,1	-108,8
Ränta lån	-14,2	-15,0	-30,5	-49,7
Finansiell pensionskostnad	-11,1	-15,7	-20,1	-26,3
Försäljning bostadsrätter	-5,0	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering tunnelbana	-23,1	-15,2	-18,8	-20,6
Övriga finansiella kostnader	-14,5	-10,7	-10,7	-12,2
Totalt	-38,0	-32,6	-52,1	-74,3

Tabell: Finansnetto 2021-2024

De finansiella intäkterna uppgår 2022 till 23,9 miljoner kronor. Kommunens finansiella intäkter består av ränteintäkter och låneramsavgift för utlåning till bolagen (15,1 miljoner kronor) samt utdelning från Nacka stadshus AB (8,8 miljoner kronor).

Jämfört med budget 2021 är de finansiella intäkterna 6,5 miljoner kronor lägre. Förändringen avser i huvudsak en lägre utdelning till kommunen på 8 miljoner kronor från Nacka stadshus AB, vilket beror på ett minskat koncernbidrag på 10 miljoner kronor från Nacka Energi AB till Nacka stadshus AB. Detta är bland annat en följd av att Energimarknadsmyndigheten tilldelat Nacka Energi AB en lägre intäktsram för perioden 2020-2023 relativt tidigare år. Intäktsramen är tvingande och för att möta detta har bolaget sänkt sina taxor. Förändringen jämfört med budget 2021 innehåller även ökade ränteintäkter för utlåningen till Nacka Vatten och Avfall AB (1,5 miljoner kronor).

De finansiella kostnaderna budgeteras 2022 till 56,5 miljoner, vilket är 11,4 miljoner kronor lägre kostnad jämfört med budget 2021. Räntekostnaden för lån uppgår till 15,0 miljoner kronor och är 0,8 miljoner högre än budget 2021. Den genomsnittliga ränta beräknas stiga till 0,62 procent jämfört med nuvarande nivå på 0,52 procent. Räntan på pensioner förväntas uppgå till 15,7 miljoner kronor och är 5,7 miljoner kronor högre än budget 2021. KPI-uppräkningen för medfinansiering av tunnelbanan uppgår till 15,2 miljoner kronor och är en minskning med 4,6 miljoner kronor. Inga bostadsrätter förväntas försälas under 2022. Övriga finansiella kostnader budgeteras till 10,7 miljoner kronor och består av

bankkostnader, ratingkostnader, kostnader för backupfaciliteter, upplåningskostnader med mera. I budget 2021 innehöll denna budgetposter som redovisningsmässigt hör hemma under verksamhetens kostnader, varför del av denna budget (3,3 miljoner kronor) nu budgeteras under Övergripande verksamhet.

Kommunens låneskuld förväntas vid utgången av 2022 uppgå till 2 100 miljoner kronor, varav 1 593 miljoner kronor avser utlåning till kommunens bolag och 507 miljoner kronor kommunen. Kommunkoncernens planerade låneram innehåller en upplåningsreserv på 200 miljoner kronor och uppgår därmed till 2 300 miljoner kronor. Nacka kommun står inför en period med en stark befolkningstillväxt, vilket kommer att ha effekter på den kommunala ekonomin. Kommunens lånenivå är idag låg, men i samband att investeringarna under de närmsta åren ökar kommer också kommunens upplåningsbehov att öka. Vid 2021 års utgång prognosticeras låneskulden till 1 350 miljoner kronor för att år 2022 uppgå till 2 100 miljoner kronor. Sedan ökar den till 3 600 miljoner kronor år 2023 och till 4 500 miljoner kronor 2024.

Riksbankens reporänta, som idag är 0 procent, förväntas vara oförändrad fram till 2024. coronapandemin medför att Riksbankens prognos är osäker. Riksbanken följer utvecklingen. En ränteökning med 1 procent på hela låneskulden ger en ökad räntekostnad på 23 miljoner kronor.

6.2.2 Övergripande verksamhet

Inom övergripande verksamhet redovisas kommunövergripande verksamhetsintäkter och kostnader bland annat pensioner, vissa statsbidrag, realisationsvinster och gåvor. För 2022 har den övergripande verksamheten ett budgeterat överskott på 720,5 miljoner kronor.

Pensioner, förutom det som påförts nämnderna via PO-pålägget, beräknas under 2022 uppgå till 90,2 miljoner kronor. Det är en ökning mot budget 2021 med 23,2 miljoner kronor vilket delvis beror på SKR har tagit fram nya antaganden avseende livslängd som ligger till grund för deras riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS).

Statsbidrag uppgår till 68,1 miljoner kronor, vilket avser statsbidrag för maxtaxan för förskolan på 27 miljoner kronor, för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet på 6 miljoner kronor samt för flyktningmottagande på 2 miljoner kronor. Här redovisas också ett riktat statsbidrag på 33 miljoner kronor. Samma statsbidrag budgeterades 2021 som ett generellt statsbidrag men sedan dess har det införts ett krav på motprestation för dessa medel vilket gör att det istället för att bokföras under skattenetto nu kommer bokföras under övergripande verksamhet.

Kommunen har även realisationsvinster som år 2022 uppgår till 545,2 miljoner kronor. Huvuddelen av realisationsvinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande.

Inom övergripande verksamhet redovisas också övertagande av allmänna anläggningar, gåvor, som år 2022 uppgår till 75 miljoner kronor. Kommunen kommer bland annat att överta anläggningar inom Kvarnholmen och Nobelberget.

Ytterligare poster som redovisas i övergripande verksamhet är exploateringsersättningar, saneringar, rivningar, utrangeringar, och evakueringskostnader vid ombyggnation. Kommunen har i ett avtal med Hemsö åtagit sig kostnader för evakuering av Stavsborgsskolan.

Från och med 2022 budgeteras en del driftsposter för projekt under övergripande verksamhet så som planintäkter och plankostnader. Dessa har tidigare ingått i investeringsbudgeten men redovisas nu som drift.

6.2.3 Tunnelbana

För utbyggnaden av tunnelbana till Nacka avsätts 18,2 miljoner kronor varav 15,2 miljoner kronor avser uppräknig av konsumentprisindex (KPI) och 3 miljoner avser stadsutvecklingsverksamhetens planering avseende tunnelbanan. En ny överenskommelse har nåtts mellan Nacka kommun, staten, Region Stockholm och övriga tre kommuner som den nya tunnelbanan ska trafikera. Överenskommelsen gäller hur fördyringen av utbyggnaden ska finansieras. Avtalet slår också fast att utbyggnaden av bostäder i Nacka kan genomföras i ett lugnare tempo. Utbyggnaden av tunnelbana är påbörjad och beräknas vara klar 2030.

7 Ekonomiska förutsättningar för nämnderna

Kommunen har i dagsläget ett starkt ekonomiskt läge inför 2022 och det mesta tyder på en ekonomi i balans. Dock är den ekonomiska situationen osäkrare än vanligt på grund av stora förändringar i samhället i kölvattnet av coronapandemin. De beräknade förutsättningarna som ligger till grund för ramärendet kan komma att ändras under innevarande år och därför föreslås att avvakta med volymjusteringar för 2022-2024 till höstens budgetprocess med undantag för mindre tekniska justeringar.

Följande förutsättningar gäller i budgeten 2022-2024:

- Avvaktan med volymjusteringar till höstens budgetprocess.
- Ingen pris och lönekomensation i ramärendet.
- Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) behålls oförändrat för gruppen 24-64 åringar till i genomsnitt 43,36 procent, vilket för välfärd skola blir 43,30 procent och till 38,93 procent för välfärd samhällsservice och till 46,84 procent för gruppen övriga. Övriga åldersgruppers PO-pålägg är anpassat efter arbetsgivaravgifterna för dessa grupper.
- Internräntan sänks från 1,50 procent till 1,25 procent.
- Ny hyresmodell från 2021 gäller framgent.
- Resultatkrav för produktionsverksamheten med 0,5 procent för välfärd skola ger ett resultat på 10,7 miljoner kronor och 1,5 procent för välfärd samhällsservice ger ett resultat på 10,0 miljoner kronor.
- Resultatkravet för fastighetsverksamheten är 20 miljoner kronor.
- Oförändrad skattesats om 18,23 procent.

7.1 Pris och lönekompensation

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,1	2,2	2,2	1,9	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	1,7	2,0	2,1
Prisförändring, %	1,7	2,1	2,1	2,0	2,8

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.*

Tabell: Prisförändringen på arbetskraft, SKR april 2021

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Arbetskraftskostnader ökar med 2,2 procent 2022 enligt SKR.

I nuläget ges ingen pris- och lönekompensation generellt för åren 2022-2024. Även om det finns ett visst utrymme inför höstens arbete med Mål och budget 2022-2024 kommer det sannolikt inte kompenseras fullt ut för ökningen av arbetskraftskostnader. För att de ekonomiska ramarna ska hålla krävs därför effektiviseringar.

7.2 Personalomkostnadspålägg

Förutom direkta lönekostnader har arbetsgivaren även kostnader för sociala förmåner för de anställda, såväl lagstadgade som avtalsenliga. Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB), det vill säga för dem som har en årsinkomst på 511 500 kronor (42 625 kronor/månad) eller mer under 2021.

Under 2018 genomfördes en utredning om ett differentierat PO-pålägg. En decentraliserad styrning av verksamheter, konkurrensutsättning och olika former av prissättning av kommunala tjänster innebär att förenklade schablonberäkningar kan bli missvisande i vissa kalkyl- och analysituationer. Från och med år 2019 tillämpas ett differentierat PO-pålägg i syfte att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer.

Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram ett snitt för de totala arbetsgivaravgifterna år 2021 som uppgår till 40,15 procent av lönesumman. Nacka kommun har ett högre löneläge än stora delar av övriga landet. Det medför att avtalspensionerna blir högre och därmed även behovet av högre PO-pålägg.

Från och med 2019 differentieras PO-lägget i tre delar; välfärd samhällsservice, välfärd skola samt övriga. År 2020 och 2021 har välfärd samhällsservice ett Po-pålägg på 38,93 procent, välfärd skola 43,30 procent och övriga 46,84 procent. Snittet totalt för hela kommunen är

43,36 procent. Beräkningar visar att skillnaderna till 2022 skulle vara marginella och kommunen håller därför PO-pålägget oförändrat mot 2021 för att ge stabilitet.

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna skiljer sig åt för åldersgrupperna 15-23 år respektive de som fyllt 65 år. PO-pålägget är anpassat efter arbetsgivaravgifterna inom respektive grupp.

PO-pålägg 2022	15-18 år	19-23 år	24-64 år	fyllt 65 år
Välfärd samhällsservice	15,93%	27,24%	38,93%	15,81%
Välfärd skola	15,93%	31,61%	43,30%	15,81%
Övriga	15,93%	35,15%	46,84%	15,81%

Tabell: Differentierat PO-pålägg 2022

7.3 Internräntan

Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå för kommunen i sin helhet. Dagens internräntesats på 1,50 procent sänks till 1,25 procent för 2022. Effekten av sänkningen regleras på nämndernas ramar.

7.4 Räntepåslag

All upplåning för kommunkoncernen ska ske i kommunens namn och administreras av kommunens centrala finansfunktion utifrån ett portföljperspektiv. Bolagens upplåning sker därmed genom utlåning från kommunen. Den räntesats som bolaget betalar till kommunen för sin upplåning består av räntegrund (kommunens genomsnittsränta) plus ett räntepåslag.

För att bolagens räntevillkor ska vara marknadsmässiga och konkurrensneutrala behövs, eftersom kommunen gör upplåningen, ett räntepåslag. Räntepåslaget för 2022 uppgår: för Nacka Stadshus AB till 50 punkter (0,50 procentenheter), för Nacka Energi AB till 21 punkter (0,21 procentenheter) samt för Nacka Vatten och Avfall AB till 63 punkter (0,63 procentenheter).

7.5 Ny hyresmodell

Från och med 2021 infördes en ny modell för internhyra som baseras på kostnadshyra. Det innebär att alla hyresobjekts kostnader ska täckas av den hyresgäst som hyr. Varje hyresobjekt har således en hyresgäst som betalar kostnadshyra till enheten för fastighetsförvaltning. Grundprincipen var att så långt som möjligt göra införandet av en ny hyresmodell kostnadsneutral för kommunen som helhet utifrån kostnadsläget 2019.

Nämndernas ramar justerades för effekter av införandet av den nya hyresmodellen i Mål och budget 2021-2023 och ett särskilt anslag inrättades för särskilda objekt som kräver en avvikande hantering med 10 miljoner kronor för 2021. Den nya hyresmodellen implementeras 2021 och kommer fortsätta att användas framgent.

7.6 Internprissättning

Inför 2020 framarbetades en förenklad modell för prissättning av internt sålda tjänster som fortsatt används. Modellen är tydlig, påverkbar och underlättar ett effektivt samspel inom

kommunen och med kommunens bolag. I kommunen används överallt samma beräkningsmodell. Debitering av både interna och externa kunder görs på samma principer.

Tjänster och resurser till kommunens mer externa verksamheter, som stöd- och serviceenheterna tillhandhåller, är exempelvis controllers, jurister, kommunikatörer, lönehanterare, nämndsekreterare, projektledare, redovisningspersoner och upphandlare.

Tjänsterna finansieras via styckpris, timpris, fast pris eller anslag, vilket beskrivs nedan. Priserna baseras på genomsnittlig faktisk personalkostnad för respektive kompetens, PO-pålägg samt andelen av den internt fördelade ”ryggsäcken” per medarbetare.

Gemensamma kostnader:

En del av kommungemensamma kostnader finansieras via en central allokering. Dessa kostnader fördelas i huvudsak lika på antalet anställda i stadshuset. En mindre andel av kostnaderna allokteras till produktionsenheterna Valfärd Skola och Valfärd Samhällsservice.

Huvudparten av de kommungemensamma kostnaderna utgörs av internhyran för stadshuset. Därutöver ingår kostnader för fastighetsdrift och underhåll samt licenser och underhållskostnader för kommungemensamma system, infrastruktur för telefoni och websidan ”nacka.se” och internpost.

De gemensamma kostnaderna i ramärendet för 2021-2023 var 86 554 kronor per medarbetare i stadshuset samt till 1 440 kronor per medarbetare inom den kommunala produktionen. I detta ramärende är det inte färdigberäknat för 2022.

7.6.1 Styckpris

Styckpris används för kortare uppdrag under begränsad tid. Tjänster kan köpas per styck, exempelvis en produktion av en broschyr, ett uppdrag som en rekrytering eller ett projekt.

Priset för tjänsten är kommunicerad och överenskommen i förväg. Den här typen av uppdrag kräver ingen uppsägningstid, då tjänsten beställs per styck. För uppdrag som omfattar mer än 40 procent för en resurs under tre månader eller längre ska överenskommelse om fast pris tillämpas.

7.6.2 Timpris

Debiteringsgraden för de medarbetare som arbetar med timarvode på löpande räkning, är beräknad att uppgå till minst 80 procent. Debiteringsgraden räknas på medarbetarens närvarotid, vilket betyder att sjukdom, semester, föräldraledighet med mera inte belastar debiteringsgraden.

Timpriset avrundas uppåt till närmast jämna 50 kronor.

7.6.3 Fast pris

Tjänsternas omfattning bestäms genom individuella avtal mellan köpande nämnd och säljande Stöd- och Serviceenhet. Principerna innebär i korthet att kostnaderna beräknas på senaste årets kostnader och på antal anställda.

Priset sätts i ett fast belopp per månad och kan omfatta hel eller del av en resurs.

7.6.4 Anslag - finansiering av kommungemensamma tjänster

Anslag används för kommungemensamma tjänster där en fördelning inte bedöms relevant. Tjänster som finansieras av anslag är exempelvis specialister inom olika områden, enhetschefer inom stödenheterna, juridiskt stöd och presskommunikatör med mera. För anslagsfinansierad verksamhet är det viktigt att definiera vad som ska åstadkommas inom ramen för anslaget.

7.7 Återställande av resultat

Överföring av över- och underskott mellan åren är en central del av styrningen i Nacka kommun och syftar till att skapa långsiktiga planeringsmöjligheter, ansvarstagande och hushållning med skattepengar för kommunens skolor, särskilda boenden och andra verksamheter och enheter. Under de senaste åren har såväl överskott som underskott ackumulerats av olika enheter.

Vid ingången av 2021 hade välfärd skola ett ackumulerat överskott på 32,9 miljoner kronor och välfärd samhällsservice ett ackumulerat underskott på 10,5 miljoner kronor.

I förslaget till ekonomiska ramar är inlagt ett budgeterat överskott för produktionsverksamheterna på 0,5 respektive 1,5 procent av omslutningen. Välfärd skola ska lämna ett överskott på 10,7 miljoner kronor. Välfärd samhällsservice ska lämna ett årligt överskott på 10,0 miljoner kronor.

Enheten för fastighetsförvaltnings har ett överskottskrav om 20 miljoner kronor.

8 Förslag till ramar för nämnderna

I samband med mål och budget görs för varje treårsperiod en budget för det kommande året samt en plan för de därefter följande två åren. Med utgångspunkt i den uppdaterade befolkningsprognosen har verksamheterna inkommit med de behov de har för tillkommande volymer. Det sammanlagda behovet uppgår till 182,2 miljoner kronor. Många av kommunens verksamheter har påverkats på olika sätt av Coronapandemin och det är i dagsläget svårt att veta konsekvenserna framöver. Det finns därför en stor osäkerhet i det prognostiserade behovet och med anledning av det kommer de ekonomiska volymjusteringarna att skjutas upp till höstens budgetprocess. I ramärendet ges nämnderna således samma budgetram som 2021 med undantag för tekniska justeringar. Allt tyder dock på att det finns förutsättningar för volymjusteringar till Mål och budget 2022-2024, det är endast storleken på dessa som är osäker.

I augusti görs nya prognoser för skatteintäkter och befolkningsutveckling. De uppdaterade prognoserna kommer utgöra underlag för nya bedömningar av volymförändringar och kostnadsutrymme för dessa.

Nämnder	Utfall	Budget	Prognos	Rambudget	Förändring
Mnkr	2020	2021	2021	2022	2021/2022
Kommunstyrelsen	-137,0	-185,4	-197,5	-193,1	-7,7
Arbets- och företagsnämnden	-197,0	-222,0	-218,0	-222,0	0,0
Fritidsnämnden	-160,0	-155,5	-156,0	-155,5	0,0
Kulturnämnden	-143,0	-141,0	-141,0	-141,0	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32,0	-39,3	-39,3	-39,0	0,3
Natur- och trafiknämnden	-284,0	-312,1	-322,2	-312,4	-0,3
Socialnämnden	-848,0	-898,7	-898,7	-898,7	0,0
Utbildningsnämnden	-2 881,0	-2 960,1	-2 964,6	-2 960,1	0,0
Äldrenämnden	-813,0	-866,2	-866,2	-866,2	0,0
Överförmyndarnämnden	-8,0	-7,9	-8,0	-7,9	0,0
Summa nämnder	-5 503	-5 788,3	-5 811,4	-5 796,0	-7,7

Tabell: Förändring mot budget 2021

Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån ovanstående tabell med tillägg för förändringar av volymer utifrån uppdaterad befolkningprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.

8.1 Tekniska justeringar

8.1.1 Kommunstyrelsen ökar med 7,7 miljoner kronor

År 2022 är det valår och därför utökas kommunstyrelsens budgettram med 5,0 till val- och demokratinämnden. Kommunstyrelsens budgettram utökas också med 2,7 miljoner kronor för nytt marknadsbolag.

8.1.2 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden minskar med 0,3 miljoner kronor

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens budgettram minskas med 250 tusen kronor på grund av kostnader för en vattenstrateg som flyttas till natur- och trafiknämnden.

8.1.3 Natur- och trafiknämnden ökar med 0,3 miljoner kronor

Natur- och trafiknämndens budgettram utökas med 250 tusen kronor på grund av kostnader för en vattenstrateg som flyttas från miljö och stadsbyggnadsnämnden.

9 Investeringar under perioden 2021-2024

Investeringar Mnkr	Utfall 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Investeringar	830,0	1 185,6	1 032,0	669,4	57,6

Tabell: Prognos investeringar, miljoner kronor

Investeringsvolymen har de senaste fem åren varit cirka 947,0 miljoner kronor i genomsnitt och prognosen för 2022 visar en investeringsvolym på 1032,0 miljoner kronor utifrån nu kända beslut. Några av de största projekten är Värmdövägen, Orminge C och Nya gatan.

10 Utblick 2040 och långtidsprognos

Befolkningsutvecklingen bygger på det planerade byggandet av bostäder i kommunen. Från dagens cirka 107 000 invånare beräknas Nacka öka till närmare 160 000 invånare 2040. Under perioden kommer andelen barn och ungdomar att öka kontinuerligt, vilket ställer krav på att förskolor och skolor byggs ut i rätt tid. Andelen äldre kommer också att öka markant. Det medför ett ökat tryck på äldreboenden.

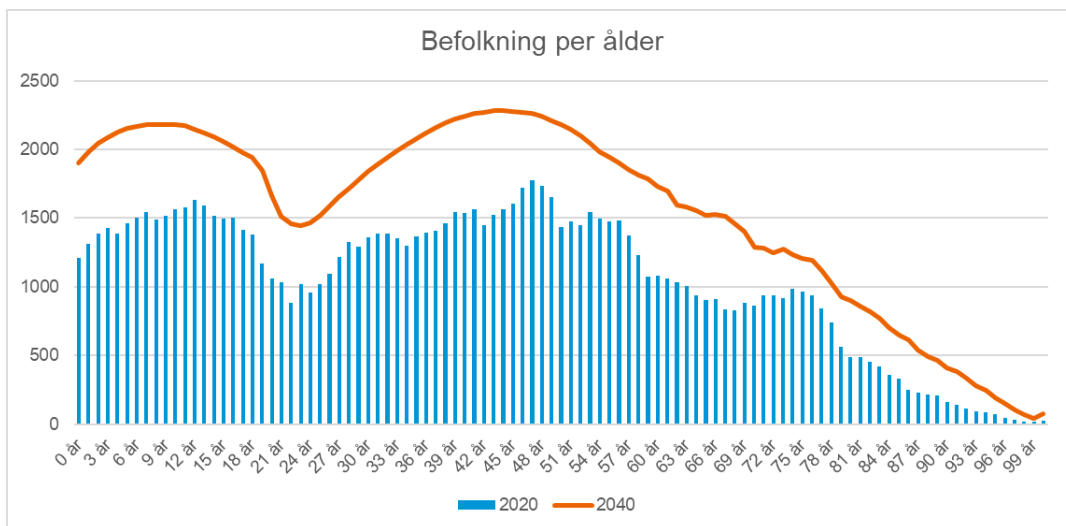

Diagram: Befolkningens åldersstruktur 2020 och 2040

Inom kommunen bedrivs ett arbete med en ekonomisk långsiktsprognois, som är ett arbetsredskap där olika simulering kan göras och som syftar till att belysa konsekvenser av olika beslut som fattas och som påverkar kommunens ekonomi. Långtidsprognosen ska ge stöd i arbetet att fatta beslut som leder till en långsiktigt hållbar ekonomi i ett växande Nacka. I vanliga fall uppdateras prognosen årligen som ett led i budgetprocessen. År 2020 var inget vanligt år då coronapandemin orsakade stor osäkerhet i omvärlden. På grund av den turbulens som rådde i samhällsekonomin 2020 avrådde SKR ifrån att göra långsiktiga

skatteintäktsprognoser, då de skulle kunna bli allt för missvisande. Kommunen följde SKR:s råd och eftersom skatteintäkterna är en avgörande del i långtidsprognosen gjordes ingen övergripande långtidsprognos för Nacka kommun 2020. Arbetet har dock pågått kontinuerligt. Samhällsutvecklingen följs noga och det har gjorts regelbundna uppdateringar i de material som ligger till grund för långtidsprognosen, så som till exempel bostadsprognos och investeringsprognoser. År 2021 bedöms läget vara något mer stabilt och planen är att göra en djupgående långtidsprognos som går upp som ett särskilt ärende till kommunstyrelsen i september.

De slutsatser som kan dras av arbetet med prognosen 2019 är att det krävs noggranna avvägningar och prioriteringar, återhållsamhet och ett effektivt resursutnyttjande, så att resultatnivån kan hållas på en långsiktigt hållbar nivå och behovet av att lånefinansiera nödvändiga investeringar begränsas. Kommunen behöver få in andra aktörer som investerar och bör sträva efter att få in pengar från exempelvis markförsäljningar så tidigt som möjligt.

Tidplan för nämndernas och bolagens fortsatta arbete

Med utgångspunkt från förutsättningar i ramärendet och dess effekter ska nämnderna och bolagen inkomma med ett nämndbehandlat yttrande respektive styrelsebehandlat budgetförslag senast den 30 september 2021. Anvisningar kommer att skickas ut den 15 juni 2021. Nämndernas yttranden och bolagens budgetförslag ligger till grund för kommunens samlade mål- och budgetdokument, som ska beslutas av kommunfullmäktige i november.

Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2021, inklusive tekniska justeringar, med tillägg för förändringar av volymer utifrån uppdaterad befolkningprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.

Nämndernas och bolagens förslag till mål och budget ska i förekommande fall omfatta förslag till ändringar i taxor och innehålla förslag om checknivåer. Om taxorna saknar indexreglering ska förslag med reglering tas fram.

Nämnderna ska utifrån de av kommunfullmäktige beslutade övergripande målen, ange fokusområden för de tre kommande åren samt resultatindikatorer med årsmål.

Nämnderna ska redovisa jämförelser med liknande kommuner avseende kostnadsnivå och effektivitet i verksamheten.

Nämnderna ska se över investeringar, behöver investeringen genomföras eller kan investeringarna genomföras senare och återkomma i sitt svar på ramärendet.

Nämndernas och bolagens förslag till mål och budget ska lämnas till stadsledningskontoret senast den 30 september 2021.